

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Історичний факультет
Кафедра історії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

О.А. Кузнецова

2019 р.

«27» серпня 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ**

Ступінь бакалавра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 «Середня освіта»

014.03 Середня освіта (Історія)

освітня програма Історія, правознавство

2019-2020 навчальний рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Історичний факультет
Кафедра історії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ О.А. Кузнецова
_____ 2019 р.
«27» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Ступінь бакалавра
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 «Середня освіта»
014.03 Середня освіта (Історія)
освітня програма Історія, правознавство

2019-2020 навчальний рік

Розробник: Дмитрук Ірина Миколаївна, в.о. доцента кафедри історії, кандидат юридичних наук _____ (Дмитрук І.М.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри історії
Протокол № 1 від «27» серпня 2019 р.

Завідувач кафедри _____ (_____)
«27» серпня 2019 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання		
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 014 Середня освіта	Нормативна (за вибором)		
	Спеціальність: 014.03 СО (Історія)	Рік підготовки		
		4-й	4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: доповідь		Семестр		
Загальна кількість годин – 90		8-й		
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60		Ступінь бакалавра	10 год.	
			Практичні, семінарські	
	20 год.			
	Самостійна робота			
	60 год.			
	Вид контролю:			
	залік			

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 30 год. – аудиторні заняття, 60 год. – самостійна робота (30 % ~ 70%).

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання		
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 014 Середня освіта	Нормативна (за вибором)		
	Спеціальність: 014.03 СО (Історія)	Рік підготовки		
		4-й	4-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: доповідь		Семестр		
Загальна кількість годин – 90		8-й		
		Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 10 самостійної роботи студента – 80		Ступінь бакалавра	8 год.	
			Практичні, семінарські	
	2 год.			
	Самостійна робота			
	80 год.			
			Вид контролю:	
	залік			

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 90 год.: 10 год. – аудиторні заняття, 80 год. – самостійна робота (10 % ~ 90%).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є сприяти засвоєнню фундаментальних знань щодо трудових правовідносин і правовідносин соціального забезпечення, формуванню вмінь і навичок застосування здобутих знань у правозастосовчій практиці;

сприяти піднесенню рівня методологічної культури, інтенсифікації творчих зусиль студентства, розвитку його пізнавальної діяльності, актуалізації знань;

сприяти формуванню у студента наукового світогляду, креативності (здатності творчо реалізувати своє фахове покликання), правничого мислення, правосвідомості, правничої культури, моральних та інших якостей фахівця.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- передати студенту – майбутньому вчителю правознавства – систему методичних знань, що відображають специфіку правової освіти в сучасних умовах;
- сприяти формуванню вмінь вирішувати актуальні методичні проблеми правової освіти учнів;
- привертати увагу майбутнього фахівця до наступних актуальних проблем правової освіти як: цінності, система, процес та результат.

Передумови для вивчення дисципліни: програма змістовно взаємопов'язана з іншими дисциплінами навчального плану бакалаврів, і, перш за все з дисциплінами «Конституційне та адміністративне право», «Теорія держави і права», «Теорія та методика навчання правознавства».

Очікувані результати навчання:

-Здатність використовувати основи загальнотеоретичних дисциплін в обсязі, необхідному для вирішення педагогічних і дослідницьких завдань, успішного освоєння методологічних і прикладних питань спеціальності, питань фундаментальних загальноісторичних і спеціальних дисциплін; дисциплін психолого-педагогічного циклу: педагогіку, психологію, методику викладання історії, методику і організацію позакласної (поза аудиторної) роботи.

-Використання принципів і методів збору, систематизації, узагальнення і використання інформації, проведення наукових досліджень за профілем спеціальності.

-Здатність консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями

I. Загальнопредметні:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Вміння формулювати задачу, для її вирішення використовувати потрібну інформацію та методологію для досягнення обґрунтованого висновку.

Здатність працювати автономно, скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу, та представляти результат вчасно.

Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, навички історіографічного й джерелознавчого аналізу, володіння методами пошуку нових форм дослідження, вміння будувати логічно завершений педагогічний процес у навчальних закладах різного типу і рівня акредитації.

II. Фахові:

Знання структури правничої професії та її ролі у суспільстві; міжнародних стандартів прав людини; доктрини та принципу верховенства права.

Розуміння природи права в цілому та природи основних правових інститутів; засад і принципів національного права, а також змісту правових інститутів таких фундаментальних галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право; кримінальне і кримінальне процесуальне право.

Здатність застосовувати знання законодавства та державних стандартів України в освітній сфері. підвищувати професійний рівень і кваліфікацію.

Здатність застосовувати знання про сучасні досягнення з історичної, педагогічної та юридичних наук.

Здатність забезпечувати високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання дисциплін у повному обсязі освітньої програми відповідної спеціальності.

Здатність застосовувати набуті знання для вирішення конкретних педагогічних, методичних, науково-практичних, інформаційно-пошукових завдань у своїй професійній діяльності.

Здатність планувати, організовувати і вести навчально-виховну роботу.

Здатність володіти передовими методами управління педагогічними, учнівськими (студентськими) й трудовими колективами.

Здатність формувати стійкий інтерес до професійної діяльності і наукових знань.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальні положення трудового права

Тема 1. Предмет, методи і система трудового права

Тема 2 . Правовідносини у сфері праці

Кредит 2. Особлива частина трудового права

Тема 3. Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди

Тема 4. Трудовий договір

Кредит 3. Відповідальність у сфері трудового права.

Тема 5. Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				
		Усього	У тому числі			
			лекції	семін.	практ.	самост.
Кредит 1						
1	Тема 1. Предмет, методи і система трудового права	16	2	4		10
2	Тема 2 Правовідносини у сфері праці	16	2	4		10
	Разом за кредит 1	32	4	8		20
Кредит 2						
3	Тема 3. Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди	16	2	4		10
4	Тема 4. Трудовий договір	16	2	4		10
	Разом за кредит 2	32	4	8		20
Кредит 3						
5	Тема 5. Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду	26	2	4		20
	Разом за кредит 3	26	2	4		20
	Всього за курс	90	10	20		60

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин				
		Усього	У тому числі			
			лекції	семін.	практ.	самост.
Кредит 1						
1	Тема 1. Предмет, методи і система трудового права	11	1			10
2	Тема 2 Правовідносини у сфері праці	11	1			10
	Разом за кредит 1	22	2			20
Кредит 2						
3	Тема 3. Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди	12	2			10
4	Тема 4. Трудовий договір	24	2	2		20
	Разом за кредит 2	36	4	2		30
Кредит 3						
5	Тема 5. Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду	32	2			30
	Разом за кредит 3	32	2			30
	Всього за курс	90	8	2		80

4. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1	4
1	Предмет, методи і система трудового права	2
2	Правовідносини у сфері праці	2
	Кредит 2	4
3	Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди	2
4	Трудовий договір	2
	Кредит 3	2
5	Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду	2
Разом:		10

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1	2
1	Предмет, методи і система трудового права	1
2	Правовідносини у сфері праці	1
	Кредит 2	4
3	Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди	2
4	Трудовий договір	2
	Кредит 3	2
5	Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду	2
Разом:		8

5. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1	8
1	Предмет, методи і система трудового права	4
2	Правовідносини у сфері праці	4
	Кредит 2	8
3	Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди	4
4	Трудовий договір	4
	Кредит 3	4
5	Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду	4
Разом:		20

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 2	2
1	Трудовий договір	2
Разом:		2

6. Теми лабораторних занять

Робочим планом не передбачено

7. Самостійна робота Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1	20
1	Предмет, методи і система трудового права	10
2	Правовідносини у сфері праці	10
	Кредит 2	20
3	Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди	10
4	Трудовий договір	10
	Кредит 3	20
5	Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду	20
Разом:		60

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит 1	20
1	Предмет, методи і система трудового права	10
2	Правовідносини у сфері праці	10
	Кредит 2	30
3	Соціальне партнерство у сфері трудових правовідносин. Колективні договори та угоди	10
4	Трудовий договір	20
	Кредит 3	30
5	Внутрішній трудовий розпорядок. Дисциплінарна відповідальність працівників. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору за заподіяну шкоду	30
Разом:		80

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання складається з двох напрямів :

I – підготовка та захист контрольної роботи (для студентів ЗФН);

II – підготовка доповіді з висвітленням проблем (для студентів ДФН).

Підготовка та захист контрольної роботи

Аналітичне обміркування, порівняння і конспектування основних положень електронної версії лекцій даної навчальної дисципліни та інших існуючих в літературі по відповідному питанню положень.

9. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЕСТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано

C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт, уміння самостійно опрацьовувати тексти, складання конспекту рекомендованої літератури, написання і захист реферату, здатності публічно чи письмово представляти певний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (КР, залік) є перевірка глибини засвоєння студентом програмового матеріалу модуля.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли студент повно і всебічно розкриває питання теми, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідної теми і може аргументовано її доводити;

Студенту виставляється дуже добре, коли загалом рівень знань студентів відповідає викладеному вище, але є окремі упущення при виконанні завдань, винесених на опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами

Студенту виставляється добре коли рівень знань відповідає викладеному вище, але є значні упущення при виконанні завдань, винесених на опрацювання, обґрунтування неточні, не підтверджуються достатньо обґрунтованими доказами

Студенту виставляється достатньо, коли студент розкрив питання, винесені на опрацювання, в загальних рисах, розуміє їх суть, намагається робити висновки, але при цьому припускається грубих помилок, робота несамотійна

Студенту виставляється мінімальний задовільно, коли студент не в змозі дати відповідь на поставлене запитання або відповідь неправильна, студент не розуміє суті питання.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання, завдань самостійної роботи виставляється з урахуванням таких параметрів:

Кількість балів у кінці **семестру** повинна складати від 200 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 крд.

Розподіл балів, які отримують студенти

Кредит та тема	Академічний контроль (форма представлення)	Кількість балів (за видами роботи)	Семінарські заняття	Кредитна контрольна робота	Кількість балів всього за кредит
Кредит 1. Тема 1.	Захист ІНДЗ	10	40		100
Тема 2.	Захист ІНДЗ	10	40		
Кредит 2. Тема 3.	Захист ІНДЗ	10	40		100
Тема 4.	Захист ІНДЗ	10	20		
	Захист ІНДЗ	5	15		
Кредит 3. Тема 5.	Захист ІНДЗ	10	40	50	100

***Примітка.** Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10. Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

Усний виклад матеріалу: наукова розповідь, спрямована на аналіз фактичного матеріалу; пояснення – вербальний метод навчання, за допомогою якого розкривається сутність певного явища, закону, процесу; проблемне навчання, робота з підручником та додатковими джерелами, спостереження над усним мовленням, спостереження над мовним матеріалом, порівняльний аналіз, виразне читання текстів; ілюстрація – метод навчання, який передбачає показ предметів і процесів у їх символічному зображенні (малюнки, схеми, графіки та ін.).

12. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - №30. – Ст. 141.
2. Кодекс законів про працю України// Кодекс законів про працю України з постійними матеріалами/ Відп. Ред.В.М.Вакуленко, О.П.Товстенко. – К.: Юрінком Інтер, 1997. – 1040с.
3. Про зайнятість населення: Закон України від 01.03.1999 року, № 804-ХІІ// Відомості Верховної Ради України.- 1991. - №4. – Ст.170.
4. Про правовий статус іноземців: Закон України від 04.02.1994 року №3929-ХІІ.
5. Про біженців: Закон України від 21.06.2000 року №2557-ІІІ.
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 року №1533-ІІІ// Відомості Верховної Ради України.- 2000. - №22. – Ст.171.
7. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України від 21 березня 1991р.// Відомості Верховної Ради України. – 1991. - №21. – Ст.252
8. Про затвердження положень по застосуванню Закону України „Про зайнятість населення”: постанова Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998р. №578// Офіційний вісник України. – 2000. - №31. – Ст.35.
9. Про затвердження Правил оформлення візових документів для в'їзду в Україну: постанова Кабінету Міністрів України від 20.02.1999 року №227.
10. Положення про порядок реєстрації, перереєстрації та ведення обліку громадян, які шукають роботу і безробітних, виплати допомоги по безробіттю, а також умови подання матеріальної допомоги в період професійної підготовки та перепідготовки: Затв. пост. Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998р. №578// Офіційний вісник України. – 2000.- №31. – Ст.35.
11. Положення про порядок подання матеріальної допомоги по безробіттю: Затв. пост. Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 №578.// Офіційний вісник України. – 2000.- №31. – Ст.35.
12. Положення про порядок організації та проведення оплачуваних громадянських робіт: Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998р. №578// Офіційний вісник України. – 2000.- №31. – Ст.35.
13. Положення про порядок бронювання на підприємствах, в організаціях і установах робочих місць для працевлаштування громадян, які потребують соціального захисту: Затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998р. № 578// Офіційний вісник України. – 2000.- №31. – Ст.35.

14. Положення про порядок організації сезонних робіт: Затв. постан. Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 р. №578//Інформаційний бюлетень Міністерства праці та соціальної політики України. – 1998. - №7.
15. Положення про порядок надання безпроцентної позики безробітним для зайняття підприємницькою діяльністю: Затв. пост. Кабінету Міністрів України від 27 квітня 1998 №578// Офіційний вісник України. – 2000.- №31. – Ст.35.
16. Положення про державну службу зайнятості: Затв. пост. Кабінету Міністрів України від 24 червня 1991р. №47//Офіційний вісник України. – 1999. - №42. – Ст.139.
17. Положення про організацію роботи щодо сприяння зайнятості населення в умовах масового вивільнення працівників: Затв. пост. Кабінету Міністрів України від 3 грудня 1993р. №1090// Праця і зарплата. – 1994. - №1.
18. Положення про робоче місце інваліда і про порядок працевлаштування інвалідів: Затв. пост. Кабінету Міністрів України від 3 травня 1995р. №314// Офіційний вісник України. – 2002. - №2. – Ст.67.
19. Концепція професійної підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації незайнятого населення: Схвалена пост. Кабінету Міністрів України від 01 лютого 1996р. №50. – ЗП України. – 1996. - №6. – Ст.200.
20. Порядок працевлаштування випускників вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснювалась за державним замовленням: Затв. пост. Кабінету Міністрів України від 22 серпня 1996р// Урядовий кур'єр. – 1996. – 10 жовтня.
21. Генеральна угода між Кабінетом Міністрів України, всеукраїнськими об'єднаннями організації роботодавців і підприємців та всеукраїнськими профспілками і профоб'єднаннями на 2004-2005 роки// Уряд. кур'єр. – 2004р., 19 травня.
22. Порядок надання матеріальної допомоги у період професійної перепідготовки або підвищення кваліфікації безробітного: Затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України №308 від 20 листопада 2000р.// Офіційний вісник України. – 2001. - №37. – Ст.231.
23. Інструкція про умови і правила провадження підприємницької діяльності (ліцензійні умови) з посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном та контроль за їх дотриманням: затв. наказом Ліцензійної палати України, Державного центру зайнятості від 22.02.1999 року// Праця і зарплата. – 1999. - №10. – Травень. – Ст.8-10.
24. Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з посередництва у працевлаштуванні на роботу за кордоном: Затв. наказом Державного комітету України з питань регуляторної політики №55/534 від 19 грудня 2001р.

Допоміжна

1. *Болотіна Н. Б.* Трудове право України: Підручник. —К.: Вікар, 2003. — 726 с.
2. *Венедиктов В. С.* Трудове право України. — Х.: Консум, 2004. — 304 с.
3. *Трудове право України.* Тести: Навч. посіб. для самост.вивч. дисц. / Л. П. Грузінова, В. Г. Короткін, В. П. Пастухов, В. Ф. Пенківський — К.: Школа, 2004. — 336 с.
4. *Трудове право України:* Академ. курс: Підруч. / А.Ю. Бабаскін, Ю. В. Баранюк, С. В. Дріжчана та ін.; За заг.ред. Н. М. Хуторян. — К.: А.С.К., 2004. — 608 с.
5. *Трудове право України:* Академ. курс: Підруч. для студ.юрид. спец. вищ. навч. закл. / П. Д. Пилипенко та ін.; За ред. П. Д. Пилипенка. — К.: Ін Юре, 2004. — 536 с.
6. *Трудове право України:* Навч. посіб.: Схеми для студ.юрид. спец. вищ. навч. закл. / В. М. Короленко, В. П. Пастухов, М. О. Міщук, Ю. М. Щотова; За ред. проф.В. П. Пастухова. — К.: Школа, 2004. — 320 с.
7. *Амелічева Л.* Проблеми реалізації та захисту прав громадян на безпечні та здорові умови праці як об'єкта національної безпеки // *Право України.* — 2004. — № 8. — С. 119.
8. *Баклан О.* Контрольно-наглядова діяльність у сфері охорони праці: окремі питання // *Право України.* — 2000. — № 10. — С. 69.
9. *Бондаренко І.* Особливості державного регулювання господарської діяльності казенних підприємств // *Право України.* — 2000. — № 12. — С. 60.

10. Ветухова І. Право матерів на поінформованість про умови праці // Право України. — 2000. — № 8. — С. 87.
11. Відшкодування матеріальної та моральної шкоди: нормативні акти, роз'яснення, коментарі станом на 1 січня 2001 р. /Уклад. С. Є. Демський, В. С. Перепічай, В. А. Скоробагатко, М. І. Федішин; Відп. ред. П. І. Шевчук. — К.:Юрінком Інтер, 2001. — 624 с.
12. Гавел О. Основні концептуальні підходи до визначення змісту трудового договору // Право України. — 2000. — № 12. — С. 55.
13. Геврик Є. О. Охорона праці: Навч. посіб. — К.: Ніка Центр, 2003.
18. Гончарова Г., Жернаков В. Сфера укладання колективного договору // Право України. — 2000. — № 8. — С. 85.
14. Грузінова Л. П., Короткін В. Г. Трудове право України: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — К.: МАУП, 2003. — 152 с.
15. Грузінова Л. Розгляд індивідуальних трудових спорів в комісії по трудових спорах // Праця і закон. — 2004. — № 9–10. — С. 8–15.
16. Дмитрук І. Правові аспекти діяльності фахівців у сфері інформаційних технологій.// Дмитрук І.М.//Геометр. Моделювання та інформ. Технології. Науковий журнал. / за. Ред.. Сергія Устенка. — №1 (5), квітень 2018. — Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2018. — 120 с.
17. Грузінова Л. П., Короткін В. Г. Трудові правовідносини та структура Трудового кодексу України // Персонал. — 2004. — № 1. — С. 83.
18. Дей М. Основні питання стимулювання трудової активності в Україні // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 6. — С. 105.
19. Жернаков В. Міжнародний аспект правового регулювання соціально-трудових відносин // Право України. — 2001. — № 4. — С. 59.
20. Жернаков В. Правове регулювання праці: співвідношення трудового і цивільного права // Право України. — 2000. — № 7. — С. 49.
21. Заржицький О. Соціальне партнерство у соціально-трудових відносинах // Право України. — 2000. — № 11. — С. 53.
22. Середа О. Міжнародні стандарти з охорони праці: сучасний стан та перспективи адаптації законодавства України / О. Середа // Публічне право. — 2013. — № 2. — С. 219–226.
23. Гаєвая О. В. Щодо міжнародно-правового регулювання оплати праці / О. В. Гаєвая // Актуальні проблеми трудового права і права соціального забезпечення : тези доп. та наук. повідомл. учасн. V Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 27–28 трав. 2013 р.). — Х., 2013. — С. 348–350.
24. Іванова О. Релігійна організація як суб'єкт трудового права: захист прав її працівників // Право України. — 2000. — № 6. — С. 46.
25. Кодекс законов о труде Украины (Науч.-практ. комментарий). — Харьков: Одиссей, 2001. — 864 с.
26. Копилова А.О. Порівняльна характеристика умов праці в Україні та Європейських державах// Наукові досягнення молодих – шлях до професії: Тези міжвузівської науково-практичної конференції 28 жовтня 2016 р. / За заг. ред. А.М. Старєвої. – Миколаїв: ММІРЛ ВНЗ «Університет «Україна», 2016. – 192 с.
27. Кухарчук Л.О. Міграційна криза в ЄС: характеристика, заходи протидії та її наслідки для України// Наукові досягнення молодих – шлях до професії: Тези міжвузівської науково-практичної конференції 28 жовтня 2016 р. / За заг. ред. А.М. Старєвої. – Миколаїв: ММІРЛ ВНЗ «Університет «Україна», 2016. – 192 с.
28. Лісова С.М. Проблема працевлаштування української студентської молоді в країнах Європи// Наукові досягнення молодих – шлях до професії: Тези міжвузівської науково-практичної конференції 28 жовтня 2016 р. / За заг. ред. А.М. Старєвої. – Миколаїв: ММІРЛ ВНЗ «Університет «Україна», 2016. – 192 с.
29. Мажаровська А.В. Правове визначення оплати праці. Структура і функції оплати праці // XX Міжнародна наукова конференція «Актуальні наукові дослідження в сучасному світі» / 21-22 грудня 2016 року

30. *Медведев С.* Некоторые аспекты проблемы способов защиты права // *Хозяйство и право.* — 2004. — № 6. — С. 61.
31. *Науково-практичний коментар до законодавства України про працю.* — К.; Севастополь: Ін-т юрид. досліджень, 2001. — 1024 с.
32. *Науково-практичний коментар до законодавства України про працю* / Б. С. Стичинський, І. В. Зуб, В. Г. Ротань. — 4-те вид., допов. та переробл. — К.: А.С.К., 2003. — 1024 с.
33. *Нечипоренко Н.В.* Порівняльно-правовий аналіз надання декретних відпусток за трудовим законодавством України та країн Європи // *Наукові досягнення молодих – шлях до професії: Тези міжвузівської науково-практичної конференції 28 жовтня 2016 р. / За заг. ред. А.М. Старевої.* – Миколаїв: ММІРЛ ВНЗ «Університет «Україна», 2016. – 192 с.
34. *Нуртдинова А., Чиканова Л.* Трудовое право в вопросах и ответах // *Хозяйство и право.* — 2004. — № 6. — С. 107–118.
35. *Нуртдинова А., Чиканова Л.* Трудовое право в вопросах и ответах // *Хозяйство и право.* — 2004. — № 8. — С. 126–132.
36. Особливості правового регулювання порядку припинення трудового договору, передбачені проектом Трудового кодексу України // Дмитрук І.М., Шличек О.Ю. // *Zbotnik prispevkov z medzinarodna vedecko-prakticka konferencia Priority a strategie pre rozvoj pravnej vedy vo svete vedy/ 28-29 oktobra 2016/:* Vysoka skola Danubius, Sladkovicovo, 2016. – с. 102-105.
37. *Пилипенко П.* Про участь профспілок у трудових правовідносинах у світлі Закону України “Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності” // *Право України.* — 2001. — № 9. — С. 81.
38. *Пилипенко П.* Способи укладання трудового договору // *Право України.* — 2001. — № 4. — С. 56.
39. *Реус О.* Особливості припинення трудових правовідносин з неповнолітніми // *Право України.* — 2001. — № 4.
40. *Сильченко С., Архиреев Д.* Забастовка как способ разрешения коллективного трудового спора: сущность и характеристика // *Юрид. мир.* — 2004. — № 6. — С. 101–104.
41. *Смолярова С.* Щодо атестації науково-педагогічних працівників // *Підприємництво, господарство і право.* — 2004. — № 9. — С. 90.
42. *Трудове право України: навчально-методичний посібник* // І.М. Дмитрук - Миколаїв: Видавничий дім «Гельветика». -2017 – 145 с.
43. *Тищенко О.* Звільнення за аморальний проступок працівника, який виконує виховні функції: правові проблеми // *Право України.* — 2000. — № 6. — С. 50.
44. *Трудове право України: Зб. нормат.-правових актів* / Упоряд. П. А. Бущенко, І. А. Ветухова. — Х.: Консум, 2001. — 464 с.
45. *Трудові спори: законодавство, коментар, судова практика* / Упоряд. В. А. Скоробагатько, М. І. Федішин. — К.: Істина, 2000. — 432 с.
46. *Трудовое право в вопросах и ответах: Учеб.-справ. пособие* / Под ред. Жернакова. — Харьков: Одиссей, 2000. — 624 с.
47. *Чернадчук В.* До питання про поняття моральної шкоди // *Право України.* — 2001. — № 2. — С. 105.
48. *Чижмар К.* Принцип рівності прав жінок і чоловіків у міжнародному праві // *Право України.* — 2001. — № 3.
49. *Щербина В.* Загальна характеристика запобіжних заходів у трудовому праві // *Підприємництво, господарство і право.* — 2004. — № 9. — С. 86.
50. *Щербина В.* Заборони у трудовому праві, проблеми їх встановлення // *Підприємництво, господарство і право.* — 2004. — № 6. — С. 97-100.
51. *Щербина В.* Підстави виникнення охоронних правовідносин у трудовому праві // *Підприємництво, господарство і право.* — 2004. — № 5. — С. 8.
52. *Щербина В.* Правовий примус — основа норм охоронної функції трудового права // *Підприємництво, господарство і право.* — 2004. — № 8. — С. 110.

53. *Щербина В.* Проблеми реалізації норм трудового права, які містять заходи захисту // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 10. — С. 103.

54. *Щербина В.* Теоретичні проблеми визначення складових юридичного механізму охоронної функції трудового права // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 7. — С. 64.

15. Інформаційні ресурси

55. Офіційний веб-портал Верховної ради України// Режим доступу: www.rada.gov.ua

56. Офіційний веб-портал Президента України// Режим доступу: www.president.gov.ua

57. Офіційний Урядовий веб-портал// Режим доступу: www.kmu.gov.ua